

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ι΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Ειδική συνεδρίαση 30^{ης} Μαρτίου 2015

Ωρα έναρξης: 6.40 μ.μ.

Αρ. 29

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γ. ΟΜΗΡΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους έντιμους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε της Ελληνικής Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Με ιδιαίτερη χαρά και τιμή καλωσορίζω τον Έλληνα Πρόεδρο κ. Προκόπη Παυλόπουλο και την αντιπροσωπία που τον συνοδεύει στην ειδική συνεδρία της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων εξ ονόματος όλων των μελών του σώματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Η επίσκεψή σας στην Κύπρο, η πρώτη εκτός Ελλάδας μετά την ανάληψη των καθηκόντων σας, όπως και οι προηγηθείσες επισκέψεις του Έλληνα Πρωθυπουργού και της Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων, επαναβεβαιώνουν τους αδελφικούς δεσμούς μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου. Ακόμα, η επίσκεψή σας αναδεικνύει την αδιάσπαστη ιστορική μας πορεία, την κοινή μας μοίρα και εκφράζει την εθνική ομοψυχία κυπριακού και μητροπολιτικού ελληνισμού.

Διερμηνεύοντας τα αισθήματα του κυπριακού λαού, επιθυμώ να σας εκφράσω από το βήμα της Βουλής βαθιά ευγνωμοσύνη για την αμέριστη στήριξη, συμπαράσταση και συμπαράταξη της Ελλάδας στο μακροχρόνιο αγώνα για απελευθέρωση, για τερματισμό της αναχρονιστικής τουρκικής στρατιωτικής κατοχής.

Η αμφίδρομη, αδιάλειπτη και αδιαπραγμάτευτη αλληλεγγύη μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της κοινής μας στρατηγικής, μιας στρατηγικής που εδράζεται στην προσήλωσή μας στις αξίες και τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, που έθεσαν και τα θεμέλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, του αλληλοσεβασμού, της αλληλεγγύης και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Κύριε Πρόεδρε,

Με βασικό του όπλο αυτές τις αρχές, ο ελληνισμός αγωνίζεται για τη διαφύλαξη της εθνικής του επιβίωσης και αξιοπρέπειας, των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών του, ενάντια στις έξωθεν επιβουλές, τις πολιτικές των κανονιοφόρων και των γκριζων ζωνών και τις τακτικές των “δύο μέτρων και δύο σταθμών”.

Για σαράντα και πλέον χρόνια ο κυπριακός λαός υφίσταται τις οδυνηρές συνέπειες της τουρκικής εισβολής και κατοχής. Εξακολουθεί να βιώνει τον πόνο του ξεριζωμού από τις πατρογονικές του εστίες και του

σφετερισμού των κόπων και των μόχθων γενεών, την παρατεινόμενη αγωνία των συγγενών των αγνοουμένων για διακρίβωση της τύχης των αγαπημένων τους προσώπων, τη βεβήλωση των ιερών του χώρων και μνημείων απαράμιλλης οικουμενικής αξίας.

Η διεθνής ανοχή και ενίοτε ενθάρρυνση από άσπονδους φίλους των επεκτατικών επιδιώξεων της νεοοθωμανικής Τουρκίας σε βάρος της Ελλάδας και της Κύπρου, αλλά και σε βάρος της σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή καταδεικνύουν ένα νοσοούν διεθνές σύστημα, όπου το δίκαιο του ισχυρού έχει τον πρώτο και, ελπίζουμε όχι, τον τελευταίο λόγο. Στην περίπτωση της Κύπρου δυστυχώς οι ανέξοδες παραινέσεις και η τήρηση ίσων αποστάσεων από τη διεθνή κοινότητα εξισώνουν θύτη και θύμα, τιμωρώντας έτσι το θύμα και αποενοχοποιώντας το θύτη.

Η υπό εκκλόαψη προσπάθεια για επανέναρξη των διαπραγματεύσεων για επίλυση του Κυπριακού στη βάση επικοδομητικής ασάφειας και προκατασκευασμένων γεφυρωτικών προτάσεων εν είδει συγκεκαλυμμένης επιδιαιτησίας δεν αφήνει πολλά περιθώρια αισιοδοξίας, γιατί η ουσία του κυπριακού προβλήματος ήταν και παραμένει η τουρκική εισβολή και η συνεχιζόμενη στρατιωτική κατοχή τμήματος του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας, εδάφους ευρωπαϊκού, και γιατί πρώτιστο διακύβευμα για την Τουρκία είναι η πρόσδεση των ενεργειακών πόρων στη διαπραγματευτική διαδικασία, με απώτερο στόχο την οικειοποίηση του υποθαλάσσιου πλούτου της Κύπρου, χρησιμοποιώντας τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας ως άλλοθι. Αυτό καταδεικνύει άλλωστε η απουσία ρητής δέσμευσης της Τουρκίας για οριστικό τερματισμό των πειρατικών εφορμήσεων της στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, όπως και οι απειλές της για αποστολή πλατφόρμας γεώτρησης, εάν η Κυπριακή Δημοκρατία συνεχίσει να ασκεί τα αδιαμφισβήτητα κυριαρχικά της δικαιώματα. Αυτό καταδεικνύουν και οι εναλλακτικές, δήθεν επικοδομητικές, τουρκικές προτάσεις περί συνδιαχείρισης των υδρογονανθράκων πριν και ανεξάρτητα από την επίλυση του Κυπριακού ή ακόμα της παραμονής του φυσικού πλούτου της Κύπρου υπό τουρκική ομηρία μέχρι την επίλυση του Κυπριακού.

Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν απεμπολεί τα κυριαρχικά της δικαιώματα, τα οποία ασκεί συμμορφούμενη πλήρως με τη Σύμβαση του ΟΗΕ του 1982 για το Δίκαιο της Θάλασσας, που αποτελεί πλέον και τμήμα του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Την ίδια στιγμή, επαναβεβαιώνουμε την αμετακίνητη προσήλωσή μας στο στόχο της επίτευξης δίκαιης, βιώσιμης και διαρκούς λύσης στο Κυπριακό, σύμφωνα με το διεθνές και το ευρωπαϊκό δίκαιο και τα σχετικά ψηφίσματα του ΟΗΕ, μιας λύσης που θα διασφαλίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες όλων των νόμιμων πολιτών της Κύπρου.

Κύριε Πρόεδρε,

Η ανάδειξη του κομβικού ρόλου Ελλάδας και Κύπρου ως παραγόντων σταθερότητας στην άκρως ευαίσθητη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, ιδιαίτερα υπό το φως της έξαρσης της τρομοκρατίας και άλλων ασύμμετρων απειλών, αποτελεί βασικό πυλώνα της εξωτερικής πολιτικής των χωρών μας και της κοινής μας στρατηγικής. Αξιοποιώντας τα σημαντικά πλεονεκτήματα που μας παρέχει η γεωγραφική μας θέση, η ιδιότητά μας ως κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι άριστες σχέσεις μας με τις χώρες της περιοχής, Ελλάδα και Κύπρος επιδιώκουμε να συμβάλουμε κατά τρόπο επικοδομητικό και ουσιαστικό στην προώθηση και στην περαιτέρω ενίσχυση των στόχων της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικότερα στη νότια γειτονία της, καθώς και στο στόχο της ενεργειακής ασφάλειας της Ένωσης.

Σε αυτά τα πλαίσια, επίσης, η σύναψη τριμερών στρατηγικών συνεργασιών, μέχρι στιγμής με την Αίγυπτο και το Ισραήλ, καθώς και οι αυξανόμενες προοπτικές συνεργασίας και με άλλες χώρες της περιοχής σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, ειδικότερα στον τομέα της ενέργειας και στον οικονομικό και εμπορικό τομέα, αποσκοπούν αποκλειστικά και μόνο στην εξυπηρέτηση των στόχων της ειρήνης, της σταθερότητας και της ευημερίας για τις χώρες μας και την περιοχή.

Κύριε Πρόεδρε,

Η Κύπρος διανύει το δικό της δύσβατο δρόμο για την αντιμετώπιση των καταστροφικών συνεπειών της οικονομικής κρίσης και του πρωτοφανούς ληστρικού πειράματος που διενεργήθηκε σε βάρος της ως αποτέλεσμα των αμφισβητούμενων ως προς τη νομιμότητα και ορθότητά τους αποφάσεων του Eurogroup. Την ίδια ώρα, ενώνουμε τη φωνή μας με την Ελλάδα στις υπεράνθρωπες προσπάθειες που καταβάλλει, προκειμένου να πείσει για το αυτονόητο, ότι δηλαδή σε συνθήκες ύφεσης, καλπάζουσας ανεργίας -κυρίως των νέων- και κοινωνικής εξαθλίωσης, που επιφέρει η αυστηρή λιτότητα, δεν επιτυγχάνεται ανάπτυξη και πως η ευημερία των αριθμών δε σημαίνει και την ευημερία των ανθρώπων. Άλλωστε, κανείς δεν αρνείται ότι δημοσιονομική πειθαρχία και ανάπτυξη μπορούν κάλλιστα να συνυπάρξουν, νοουμένου ότι δίδεται η αναγκαία έμφαση στον άνθρωπο, τις ανάγκες και τα δικαιώματά του σε συνθήκες ευνομίας, ισοπολιτείας και χρηστής διακυβέρνησης.

Η αποφασιστικότητα της Ελλάδας να παραμείνει στην Ευρωζώνη, τονίζοντας πως η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να είναι πρώτιστα ένωση των λαών στην πράξη κι όχι μόνο στα λόγια, αξίζει το σεβασμό, την εκτίμηση και τη μέγιστη δυνατή αλληλεγγύη των θεσμών της Ένωσης και ενός εκάστου των κρατών μελών της. Είναι σήμερα περισσότερο από ποτέ άλλοτε αναγκαίο να εμψυχήσουμε νέα πνοή στο λαβωμένο όραμα της

ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, γιατί η απαξίωση του σημερινού ευρωπαϊκού οικοδομήματος από ένα ολοένα αυξανόμενο ευρωσκεπτικισμό και εκατομμύρια απελπισμένους πολίτες αποτελεί μέγιστη απειλή για τη συνοχή και την προοπτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κύριε Πρόεδρε,

Η παρουσία σας στην Κύπρο, για να φέρετε το μήνυμα της αγάπης και της κοινής πίστης για ελευθερία και δικαιοσύνη, είναι ταυτόχρονα πράξη μέγιστης αισιοδοξίας και προσήλωσης στην κοινή μοίρα και την αδιάσπαστη ιστορική συνέχεια και πορεία του ελληνισμού.

Πριν από λίγες μέρες γιορτάσαμε την επέτειο της εθνικής παλιγγενεσίας της 25^{ης} Μαρτίου 1821 και σε λίγες μέρες θα τιμήσουμε την 1^η Απριλίου 1955, επέτειο έναρξης του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα του λαού μας. Οι ήρωες και οι αγωνιστές αυτών των φωτεινών αγώνων εκπέμπουν στους αιώνες το παράγγελμα «εις οιωνός άριστος, αμύνεσθαι περί πάτρης» -το παράγγελμα δηλαδή που απορρίπτει την υποταγή, την αδράνεια και την παραίτηση μπροστά στα τείχη που υψώνουν μπροστά μας οι κάθε λογής κήρυκες της ενσωμάτωσης και της ήττας- με αδιαπραγμάτευτη πίστη στις διαχρονικά άφθορες αξίες της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης.

Κύριε Πρόεδρε,

Συγχαίροντάς σας θερμά για την εκλογή σας κι ευχόμενος κάθε επιτυχία στο δύσκολο έργο σας, σας ζητώ να διαβιβάσετε τους αδελφικούς αγωνιστικούς μας χαιρετισμούς στον ελληνικό λαό και με ιδιαίτερη χαρά και τιμή σας καλώ να απευθύνετε το λόγο στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον κοσμήτορα της Βουλής κ. Σοφοκλή Φυττή να συνοδεύσει τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλο στο βήμα.

(Ο κοσμήτορας της Βουλής κ. Σοφοκλής Φυττής συνοδεύει τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας στο βήμα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ:

(ΠΡ. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ)

Κύριε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Με ιερή συγκίνηση στέκομαι σε αυτό το βήμα και απευθύνομαι σε σας, μεταφέροντάς σας το μήνυμα της αδιάσπαστης ενότητας του ελληνισμού, του διαχρονικού ελληνισμού.

Μην ξεχνάμε ότι η καρδιά του ελληνισμού χτυπάει σε όλα τα εδάφη της Ελλάδας. Και για όσους έχουν ακόμα την τάση να αμφισβητούν την ελληνικότητα του χώρου στον οποίο βρισκόμαστε, δεν έχω παρά να τους παραπέμψω στον Ευριπίδη και στην “Ελένη” ή στην “Ελένη” του Γιώργου Σεφέρη, για να θυμηθούμε πώς έφτασε ο Τεύκρος στην Κύπρο και πώς περιέγραψε ο Ευριπίδης την άφιξη αυτή, δίνοντας το μήνυμα της σύνδεσης της Ελλάδας, ύστερα μάλιστα από τον Τρωικό Πόλεμο, βάζοντας στο στόμα του Τεύκρου εκείνη την περιφρονημένη φράση που μας έχει μείνει ως ιερή παρακαταθήκη ιστορίας:

«...ες γην εναλίαν Κύπρον, ου μ' εθέσπισεν
οικείν Απόλλων, όνομα νησιωτικόν
Σαλαμίνα θέμενον της εκεί χάριν πάτρας.».

Αυτή είναι η απάντηση, ιστορική απάντηση. Η απάντηση η οποία δεν αγνοεί την πραγματικότητα, αλλά απαντά σε όλους εκείνους οι οποίοι θέλουν να παραγράψουν την ιστορία, τις ρίζες μας.

Σε αυτό το χώρο χτυπά η καρδιά της Κυπριακής Δημοκρατίας. Χτυπά η καρδιά του κυπριακού λαού, η καρδιά ενός λαού ο οποίος ουδέποτε συμβιβάστηκε με τετελεσμένα και ούτε πρόκειται να συμβιβαστεί. Ενός λαού ο οποίος αγωνίστηκε και αγωνίζεται, ενός λαού που δεν υπολόγισε θυσίες, ενός λαού ο οποίος δεν πρόκειται ποτέ να απογοητευθεί απέναντι σε οποιουδήποτε ισχυρούς.

Σε αυτό το λαό, τον αδελφό λαό, μεταφέρω το μήνυμα της ενότητας, για να του πω ότι μαζί δεν ξεχνάμε τους αγώνες και τις θυσίες. Μαζί δεν μπορούμε να ξεχάσουμε ποτέ τη θυσία των αγωνιστών της ΕΟΚΑ. Λυπάμαι που μεθαύριο δε θα 'μαι εδώ, γιατί οι υποχρεώσεις μου δε μου το επιτρέπουν, αλλά από σήμερα είμαι εδώ, για να θυμίζω σ' όλους τις θυσίες, εδώ ή και στην Ελλάδα, στους δρόμους της Αθήνας και σε άλλους δρόμους, για να θυμίζω ότι τα Φυλακισμένα Μνήματα δεν υπάρχουν μόνο εδώ στην Κύπρο και στη Λευκωσία, υπάρχουν παντού, όσο ο αγώνας αυτός μένει αδικαιώτος. Για να θυμίζω επίσης ότι δεν ξεχνάμε ποτέ εκείνους που έπεσαν κατά την επέμβαση του Αττίλα. Δεν ξεχνάμε ποτέ ότι υπάρχει στρατός κατοχής και οφείλουν να μην το ξεχνούν και οι εταίροι μας. Γιατί είναι σίγμα για τον πολιτισμό και τη δημοκρατία της Ευρώπης εν έτει 2015 η Ευρωπαϊκή Ένωση να έχει στους κόλπους της ένα κράτος το οποίο έχει στρατεύματα κατοχής. Δεν

ξεχνάτε και δεν ξεχνάμε ποτέ όλους εκείνους οι οποίοι έπεσαν, όπως σημαίνει και ο Τύμβος της Μακεδονίτισσας, τις οικογένειές τους, τους αγνοουμένους. Δε λησμονάμε, όπως έχουμε πει, μέχρι την τελική δικαίωση. Γι' αυτό αποτινουμε φόρο τιμής διαρκώς στους αγωνιστές.

Συμβολικά μόνο θα πω και επιλεκτικά, αλλά δε νομίζω ότι προδίδω την ιστορία. Τιμούμε τον Εθνάρχη Μακάριο, τιμούμε τους αγωνιστές της ΕΟΚΑ, τιμούμε τους αγωνιστές οι οποίοι έπεσαν και υπερασπίστηκαν το έδαφος της Κύπρου και του ελληνισμού κατά την εισβολή του Αττίλα. Τιμούμε ακόμα τον Κουτλού Αταλί, τον Τούρκο αντιφρονούντα δημοσιογράφο, ο οποίος δολοφονήθηκε στην κατεχόμενη ζώνη της Λευκωσίας το 1996. Τιμούμε όλους εκείνους που υπερασπίζονται την ελευθερία και τον άνθρωπο.

Και επειδή δεν ξεχνούμε και ενωμένοι πορευόμαστε, στέλλουμε το μήνυμα όχι μόνο του δικού μας χρέους, αλλά και του χρέους όλων σε ό,τι αφορά τη λύση του κυπριακού προβλήματος. Το πρόβλημα αυτό πρέπει να λυθεί και θα λυθεί, όταν ενωμένοι με κοινές αρχές και αξίες υπερασπιζόμαστε την Κυπριακή Δημοκρατία.

Και επειδή βρισκόμαστε στη φάση της παραμονής της επανεκκίνησης των δικοινοτικών συνομιλιών, θέλω να πω τούτο από την πλευρά της Ελλάδας: Πρώτα πρώτα, ορθότατα διεκόπησαν οι δικοινοτικές συνομιλίες, γιατί δε νοείται να συζητάς με την άλλη πλευρά, όταν το "Μπαρμπαρός" σου παραβιάζει κυριαρχικά δικαιώματα. Αποτελεί μια πρόκληση στο διεθνές και το ευρωπαϊκό δίκαιο. Και ορθό είναι -και χαίρω, γιατί αυτή είναι και η απόφαση του Προέδρου Νίκου Αναστασιάδη- να μην επανεκκινήσουν, παρά μόνο όταν το "Μπαρμπαρός" βρίσκεται στην Τουρκία και όχι απλώς ελλιμενισμένο στην Αμμόχωστο. Από εκείνη τη στιγμή μπορούν και πρέπει να επανεκκινήσουν όλα, σε ορισμένες βάσεις, συγκεκριμένες βάσεις, οι οποίες θέλω να πιστεύω ότι πέρα και έξω από τις διαφορές -που κι εσείς μπορεί να έχετε μεταξύ σας κι εμείς στην Ελλάδα μπορεί να έχουμε- έχουν ορισμένα κοινά σημεία στα οποία υπάρχει απόλυτη συμφωνία. Και πάνω στη συμφωνία αυτή πρέπει να βασίσουμε την ενότητά μας, για να είναι η ενότητα απάντησή μας προς την άλλη πλευρά, όταν αναζητούμε τη λύση του κυπριακού προβλήματος.

Ποια είναι αυτά τα κοινά σημεία τα οποία είναι αναμφισβήτητα; Πριν απ' όλα, η λύση δεν μπορεί παρά να προέλθει μέσα από τις δικοινοτικές συνομιλίες. Οιαδήποτε άλλη διαδικασία η οποία θα τοποθετούσε παρένθετους θεσμούς και παρένθετα πρόσωπα θα αποτελούσε έναν κίνδυνο του οποίου την εμπειρία την έχει ζήσει ο κυπριακός ελληνισμός από το παρελθόν και δε χρειάζεται να γυρίσω εκεί.

Δεύτερον, αυτές οι συνομιλίες έχουν συγκεκριμένη θεσμική βάση. Η θεσμική αυτή βάση, η οποία σημαίνει ότι δεν αναγνωρίζουμε τίποτε το τετελεσμένο, ότι δεν ξεχνάμε τη θυσία των ανθρώπων ούτε την κατοχή ούτε ξεχνάμε το ζήτημα των αγνοουμένων ούτε ξεχνάμε τα δικαιώματα των οικογενειών, ιδίως μετά τις ιστορικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ακόμα και μέσα στο 2014. Αυτή η βάση συνίσταται στο ότι το νομικό θεμέλιο απ' το οποίο ξεκινάμε είναι από τη μία πλευρά οι αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας για την επίλυση του Κυπριακού με βάση το διεθνές δίκαιο, υπό την αιγίδα του γενικού γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, και από την άλλη πλευρά είναι το ευρωπαϊκό δίκαιο.

Δεν πρέπει να λησμονάμε -όπως συμβαίνει για την Ελλάδα, όπως συμβαίνει για την Κύπρο- ότι είμαστε κράτη μέλη ισότιμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης, ότι η εφαρμογή του ευρωπαϊκού δικαίου στο σύνολό του δεν είναι μόνο υποχρέωσή μας, είναι και δικαίωμά μας. Οφείλουμε να κοιτάζουμε προς τους ίδιους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Άρα λοιπόν, η βάση πάνω στην οποία ξεκινάμε είναι το ότι καμία συζήτηση δεν μπορεί να γίνει πάνω σε προτάσεις ή λύσεις οι οποίες θα οδηγούσαν σε μια τέτοια παραβίαση του διεθνούς και του ευρωπαϊκού δικαίου, που θα σήμαινε ότι το κυπριακό κράτος ή θα είναι θνησιγενές κατά το διεθνές δίκαιο ή αργά ή γρήγορα θα οδηγηθεί εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης, γιατί δεν ανταποκρίνεται στο ευρωπαϊκό θεσμικό κεκτημένο.

Σας θυμίζω, όταν εσείς, ο κυπριακός λαός, κι εμείς, ο ελληνικός λαός, συμπαραστάτης σας... Όταν πήρατε την απόφαση ότι πρέπει να απορριφθεί το Σχέδιο Ανάν, θυμηθείτε ποια ήταν η σπουδαιότερη αιτίαση. Το Σχέδιο Ανάν οδηγούσε σε ένα κράτος το οποίο κατά το διεθνές δίκαιο ούτως ή άλλως ήταν θνησιγενές και, επιπλέον, σε ένα κράτος το οποίο δεν μπορούσε να επιβιώσει εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ευρωζώνης. Αυτή η παρακαταθήκη είναι θεσμική και πολιτική παρακαταθήκη, γιατί απηχεί ακριβώς τη βούληση του κυπριακού λαού. Αυτό που απέρριψε με το δημοψήφισμά του δεν μπορεί να το δεχθεί ο κυπριακός λαός ως βάση για συζήτηση και αυτή τη στιγμή έχουμε τα ερείσματα, για να το πράξουμε. Δεν κάνω δίκη προθέσεων για κανέναν, σας διαβεβαιώ, γιατί και εκείνοι οι οποίοι ήταν υπέρ είχαν τις προθέσεις που όλοι γνωρίζουμε, το συμφέρον του τόπου υπηρέτούσαν.

Σήμερα όμως έχει αποδειχθεί ότι οι βάσεις οι θεσμικές πάνω στις οποίες μπορούμε να στηριχθούμε είναι στερεότερες, ώστε να αποκτήσουμε μια εκκίνηση η οποία είναι πολύ πιο στέρεη, σαν αντηρίδα, για να μπορέσουμε να βρούμε την επίλυση του κυπριακού προβλήματος, πράγμα που σημαίνει ότι κάθε πρόταση είναι δεκτή και κάθε πρόταση τίθεται υπό συζήτηση, όταν οδηγεί σε ένα κράτος που έχει τρία χαρακτηριστικά, όπως άλλωστε προκύπτει και από την κοινή δήλωση των δύο, του Προέδρου κ. Αναστασιάδη από τη μία πλευρά και από την άλλη του κ. Έρογλου, στις 11 του Φεβρουαρίου του 2014. Δηλαδή πρέπει να έχουμε ένα

κράτος με ενιαία προς τα έξω διεθνή προσωπικότητα. Δεύτερον, ένα κράτος με μία ιθαγένεια και, τρίτον και κυριότερο, ένα κράτος με μία ενιαία και αδιαίρετη κυριαρχία. Όπως γνωρίζετε, η κυριαρχία ως συστατικό στοιχείο κάθε κράτους, κατά τη διεθνή θεωρία, δεν τελεί υπό αίρεση, είτε ασκείται είτε δεν ασκείται. Και η κυριαρχία περιλαμβάνει την εντός συνόρων άσκηση της, αλλά και την εκτός συνόρων για όλα εκείνα τα δικαιώματα πέραν των συνόρων τα οποία αναγνωρίζει το διεθνές και το ευρωπαϊκό δίκαιο. Και μεταξύ άλλων αναγνωρίζει και το δικαίωμα της ελεύθερης εκμετάλλευσης όλων εκείνων των πηγών πλούτου που έχει μια χώρα σε χώρους οι οποίοι αναγνωρίζονται από το διεθνές και το ευρωπαϊκό δίκαιο. Και ιδίως μιλώ για το ζήτημα της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης, της ΑΟΖ.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε -κι εμείς δεν το ξεχνάμε- αλλά δεν πρέπει να το ξεχνάει και η Ευρώπη ότι τα σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι τα σύνορα της Ευρώπης. Θα επαναλαμβάνω με εμμονή ότι ένα σημαντικό κεκτημένο του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και του Άσουλου του 2008 είναι το ότι στην παράγραφο (3) κατοχυρώνει τα σύνορα των κρατών μελών ως σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επέκεινα, κατοχυρώνει και τα δικαιώματα που προκύπτουν από την οριοθέτηση των συνόρων, όπως είναι και το θέμα της ΑΟΖ. Με άλλες λέξεις και κατ' αποτέλεσμα -γιατί αυτό είναι το νόημα της ενωμένης Ευρώπης και αυτό πρέπει να αντιληφθούν και οι εταίροι μας- τα σύνορα της Κύπρου είναι σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και, υπό την ευρεία του όρου έννοια, η αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κύπρου είναι αποκλειστική οικονομική ζώνη προστατευόμενη από το ευρωπαϊκό δίκαιο. Άρα, κάθε προσβολή των συνόρων της Κύπρου και κάθε προσβολή της ΑΟΖ συνιστά προσβολή της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ευρωπαϊκού δικαίου. Αυτό πρέπει να καταστεί σαφές. Άρα, κάθε πρόταση που μας έρχεται και είναι αντίθετη είναι απορριπτέα, εφόσον δε συμβαδίζει με το διεθνές δίκαιο και το θεσμικό ευρωπαϊκό κεκτημένο. Και σε αυτό μπορεί και πρέπει να ερωτώνται και οι θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν κάτι τέτοιο είναι συμβατό, και, αν επιμένει η άλλη πλευρά και ιδίως αν επιμένει να δίνει τέτοιου είδους εμφάσεις η Τουρκία, τότε πρέπει να γνωρίζει η Τουρκία ότι παραβιάζει στοιχειώδεις υποχρεώσεις που αφορούν και τη δική της ενταξιακή πορεία, η οποία δεν μπορεί να συνεχιστεί υπό αυτούς τους όρους.

Αυτό το μήνυμα δεν είναι μόνο προς την Τουρκία. Αυτό το μήνυμα είναι προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί θέλουμε να αισθανόμαστε εταίροι, σύμμαχοι σε έναν κοινό αγώνα που σημαίνει την ευρωπαϊκή ενοποίηση. Όταν ανεχόμαστε πλήγματα κατά της ευρωπαϊκής ενοποίησης, είναι σαν να ανεχόμαστε βήματα προς τα πίσω για μια Ευρώπη που πρέπει να προχωρήσει πάνω στις αρχές και τις αξίες με βάση τις οποίες γεννήθηκε, τις αρχές και τις αξίες του ανθρωπισμού, της ελευθερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Γιατί, όπως λέχθηκε απ' τον κ. Πρόεδρο -και αυτή είναι η βασική θέση όλων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων- η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πρωτίστως θεσμοί. Η οικονομική και νομισματική της πολιτική είναι απολύτως σεβαστές, υπό τον όρο όμως ότι υπηρετούν τις βασικές αρχές και τις αξίες πάνω στις οποίες θεμελιώνεται, γιατί η Οικονομική και Νομισματική Ένωση επιτρέπει την πρόοδο των λαών της Ευρώπης, για να μπορέσουν οι λαοί αυτοί να απολαύουν των στοιχειωδών δικαιωμάτων τους και να αναπτύσσουν ελεύθερα την προσωπικότητά τους. Αυτή είναι η Ευρώπη που οραματίστηκαν εκείνοι που τη θεμελίωσαν. Αυτή την Ευρώπη υπηρετούμε. Και εκείνοι οι οποίοι δε σέβονται αυτές τις αρχές και τις αξίες πρέπει να είναι υπόλογοι απέναντι στην ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση. Άρα, προτάσεις σχετικά με την επίλυση του Κυπριακού που δε συμβαδίζουν με το κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις αρχές και τις αξίες της είναι απορριπτέες όχι μόνο για λόγους εθνικούς δικούς μας αλλά για λόγους ευρωπαϊκούς. Και σε αυτό οι ευρωπαϊκοί θεσμοί, όπως είπα και πριν, πρέπει να έχουν λόγο.

Πάνω σε αυτή τη βάση ξεκινάμε όλοι μαζί, Έλληνες και Κύπριοι. Ξανά ο ελληνοισμός στο σύνολό του ενωμένος, χωρίς καμία ρωγμή, καμία απολύτως ρωγμή. Ξέρω ότι είναι δύσκολο το εγχείρημα, δύσκολος ο δρόμος. Για να γυρίσω στο Γιώργο Σεφέρη, σε ένα άλλο ποίημά του είχε πει «βουλιάζει όποιος σηκώνει τις μεγάλες πέτρες». Θεωρώ ότι ο ελληνικός λαός έχει αποδείξει... Δεν το είχε πει αυτό ο Σεφέρης για το συγκεκριμένο θέμα, σε αλληγορία το είχε τονίσει, αλλά, εν πάση περιπτώσει, θεωρώ ότι ο ελληνικός λαός, ο ελληνοισμός στο σύνολό του έχει αποδείξει -και ιδίως ο κυπριακός λαός- ότι μπορεί να σηκώνει τις μεγάλες πέτρες και να μη βουλιάζει.

Άλλωστε, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι βουλευτές, ο Σεφέρης και πάλι το 1955 -Σεπτέμβρης, αν δεν κάνω λάθος- τότε που ξεκίνησε ο αγώνας της ΕΟΚΑ, γράφοντας ένα μικρό σημείωμα στην πρώτη ποιητική του κυπριακή συλλογή, στο "Κύπρον, ου μ' εθέσπισεν", είχε τονίσει τα εξής: «Η Κύπρος είναι ένας τόπος όπου το θαύμα λειτουργεί ακόμα». Μην το λησμονάτε ποτέ. Δεν είναι τυχαία αυτή η φράση. Στη σημερινή εποχή δε μιλώ πια για θαύματα, γιατί δεν είμαστε μόνοι. Έχουμε το διεθνές δίκαιο με το μέρος μας, έχουμε το ευρωπαϊκό δίκαιο με το μέρος μας, έχουμε άλλους ευρωπαϊκούς λαούς που συμπαρίστανται και αντιλαμβάνονται το χρέος απέναντι στην Ευρώπη και απέναντι στους λαούς της. Και αυτό το δρόμο, ιδίως εμείς οι δυο λαοί που τον ξεκινήσαμε, θα τον συνεχίσουμε μέχρι τέλους. Και να με θυμάστε: Η δικαίωση θα 'ρθει, αρκεί να πιστεύουμε σ' αυτήν και αρκεί να θυμόμαστε όλος ο ελληνοισμός ότι αυτά που μας χωρίζουν είναι πολύ λιγότερα και περιθωρικά απ' αυτά που μας ενώνουν. Και να θυμάστε επίσης ότι τα μεγαλύτερα λάθη τα κάναμε, όταν διχαστήκαμε πάνω σε ασήμαντες λεπτομέρειες. Πρέπει να μένουμε ενωμένοι στους κοινούς στόχους που έχουν διαχρονική αξία, γιατί αυτοί είναι εκείνοι που προσδιορίζουν και το νόημα της ιστορίας.

Σας ευχαριστώ θερμώς.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την ομιλία του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας ολοκληρώνεται η σημερινή ειδική συνεδρία της Βουλής.

Παρακαλώ όλους να παραμείνουν στις θέσεις τους μέχρι να αποχωρήσουν ο τιμώμενος φιλοξενούμενός μας και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ωρα λήξης: 7.10 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αντωνίου Αντώνης	Μαυρονικόλα Ρούλα
Βότσης Άγγελος	Μέσης Χρίστος
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μισός Αριστοτέλης
Γεωργίου Γιώργος	Μιχαηλίδης Ανδρέας
Δαμιανού Άριστος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Νικολαΐδης Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαγεωργίου Πάμπος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Κατσουρίδης Νίκος	Περδίκης Γιώργος
Καυκαλιάς Αντρέας	Προδρόμου Πρόδρομος
Κουλίας Ζαχαρίας	Προκοπίου Γεώργιος
Κουτσού Νίκος	Σαμψών Σωτήρης
Κυπριανού Άντρος	Σαρίκας Φειδίας
Κυριακίδου Στέλλα	Σταυριανός Πανίκκος
Κυριακού Μαρία	Συλλούρης Δημήτρης
Κωνσταντίνου Κώστας	Τάσου Γεώργιος
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κώστα Κώστας	Τορναρίτης Νίκος
Λαμάρης Γιάννος	Φακοντής Αντρέας
Λουκαΐδης Γιώργος	Φυττής Σοφοκλής
Μαππουρίδης Ρίκκος	Χαμπουλλάς Ευγένιος
Μαυρίδης Μάριος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτέκς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προσφώνηση του Προέδρου της Βουλής και αντιφώνηση του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλου στα πλαίσια ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

Τιμή: €3,50